

EN DIGITAL AGENDA FÖR EUROPA

Sedan 1995 har informations- och kommunikationsteknik (IKT) lett till produktivitetsökningar och tillväxt i EU^[1]. Begreppet IKT omfattar ett brett teknikspektrum, från informationsteknologi (IT), över telekommunikation, etermedier och alla former av bearbetning och överföring av ljud och bild, till nätverksbaserade kontroll- och övervakningsfunktioner. De tre senaste årtiondena har teknisk "konvergens" lett till att gränserna mellan telekommunikationer, radio- och tv-sändningar och IT suddats ut. Linjära radio- och tv-sändningar fortsätter visserligen att vara det viktigaste mediet för distribution av information och underhållning i Europa, men alltmer audiovisuellt innehåll finns tillgängligt på begäran, samtidigt som en exponentiell tillväxt av internetkonnektivitet i form av fjärde och femte generationens mobilnät och "sakernas internet" leder till att internet i allt högre grad blir allestädes närvarande. För att bemöta dessa olika utmaningar lanserade kommissionen 2015 den digitala inre marknaden för att förverkliga de huvudsakliga förslagen om prioriterad lagstiftning, såsom stimulans till e-handel, upphovsrätt, audiovisuellt material, översynen av regelverket för telekommunikation, integritet och elektronisk kommunikation, harmonisering av digitala rättigheter, överkomligt prissatta pakettleveranstjänster, harmoniserade mervärdesskatteregler och it-säkerhet.

RÄTTSLIG GRUND

Fördragen innehåller visserligen inga särskilda bestämmelser för IKT, men EU får vidta relevanta åtgärder inom ramen för sektorsvisa och övergripande strategier, bland annat inom industripolitik (artikel 173 i EUF-fördraget), konkurrenspolitik (artiklarna 101–109 i EUF-fördraget), handelspolitik (artiklarna 206 och 207 i EUF-fördraget), transeuropeiska nät (TEN) (artiklarna 170–172 i EUF-fördraget), forskning och teknisk utveckling samt rymden (artiklarna 179–190 i EUF-fördraget), tillnärmning av lagstiftningen för att förbättra inrättandet av den inre marknaden och dess funktion (artikel 114 i EUF-fördraget), fri rörlighet för varor (artiklarna 28, 30, 34–35 i EUF-fördraget), fri rörlighet för personer, tjänster och kapital (artiklarna 45–66 i EUF-fördraget), utbildning, yrkesutbildning, ungdomsfrågor och idrott (artiklarna 165 och 166 i EUF-fördraget och kultur (artikel 167 i EUF-fördraget). Samtliga är centrala för ett digitalt Europa.

[1]<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard>

MÅL

För att följa upp Lissabonstrategin utformades den digitala agendan för Europa^[2] som ett av sju flaggskeppsinitiativ i kommissionens Europa 2020-strategi. Denna offentliggjordes i maj 2010 och syftar till att definiera vilken roll användningen av IKT kommer att nödgas spela om Europa ska uppnå sina mål för 2020. För att den digitala miljön ska bli rättvis, öppen och säker har kommissionen följaktligen låtit strategin för den digitala inre marknaden bygga på tre pelare, nämligen att förbättra tillgången till digitala varor och tjänster för konsumenterna och företag i hela unionen, att skapa goda förutsättningar för att digitala nät och tjänster ska blomstra och att maximera den digitala ekonomins tillväxtpotential.

RESULTAT

Sedan telekommarknaden öppnades för full konkurrens den 1 januari 1998, och från och med att strategin för den digitala inre marknaden började tillämpas har de tre huvudsakliga lagstiftningsförslag som prioriterats i denna strategi nu förverkligats.

För det första ska konsumenterna och företag få bättre tillgång till digitala varor och tjänster runt om i Europa och EU ska få ett avancerat system för användares rättigheter och skydd för konsumenterna och företag, där det också ingår

- lägre priser för elektronisk kommunikation^[3], och avskaffandet av roamingavgifter den 14 juni 2017 ("roaming som hemma")^[4],
- bättre internetkonnektivitet för alla med omfattande bredbandstäckning av grundläggande slag, huvudsakligen genom utvecklingen av mobilt och satellitbaserat bredband, så att alla viktiga socioekonomiska drivkrafter får internetanslutning med kapacitet på gigabitnivå genom en harmoniserad användning av frekvensbandet 470–790 MHz i unionen^[5] och genom att bredband öppnas för femte generationens mobilnät senast 2020, vartill kommer en gemensam EU-kalender för en samordnad kommersiell lansering av femte generationens mobilnät under 2020^[6], gratis trådlös uppkoppling till internet för unionsmedborgare och besökare på surfpunkter på offentliga platser överallt i Europa med hjälp av WiFi4EU^[7], ett högkvalitativt 700 MHz-band, och en investeringsfond för bredband inom Fonden för ett sammanlänkat Europa (stöd till digital nätinfrastruktur), jämte
- bättre skydd för konsumenterna i telekommunikationssammanhang genom lagstiftning om integritetsskydd (direktiv 2009/136/EG) och uppgiftsskydd (direktiv 95/46/EG), vilka ytterligare förbättrats genom den nya lagstiftningsramen om

---

[2]<http://ec.europa.eu/digital-agenda/>

[3]Förordning (EU) nr 531/2012, EUT L 172, 30.6.2012, s. 10.

[4]Gemensamt uttalande från det maltesiska ordförandeskapet för Europeiska unionens råd, Europaparlamentet och kommissionen den 14 juni 2017. http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-17-1590_sv.htm

[5]Beslut (EU) 2017/899 av den 17 maj 2017 om användningen av frekvensbandet 470–790 MHz i unionen.

[6]COM(2016) 0588.

[7]Antaget av rådet den 9 oktober 2017. Finns på: <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/10/09-free-wifi4eu-internet-hotspots/>

uppgiftsskydd (förordning (EU) 2016/679 och direktiv (EU) 2016/680^[8]), genom att Europeiska byrån för nät- och informationssäkerhet (Enisa)^[9] fått sitt mandat förstärkt, efter antagandet av Europaparlamentets resolution^[10], något som följdes av kommissionens förslag och toppmötet i Tallinn^[11], samt genom inrättandet av en nätplattform för tvistlösning mellan konsumenter och e-handlare^[12], och genom giponet.org, en plattform som ska bidra till att göra genomförandet av förvaltningen av internet mer demokratiskt och användarvänligt^[13], jämte lagstiftning om geoblockering för att förhindra direkt och indirekt diskriminering på grund av konsumenters nationalitet, bosättningsort eller etableringsort, vid affärstransaktioner med näringsidkare inom unionen^[14], samt upphovsrättsligt tillåtna användningssätt för personer med funktionsnedsättning, vilka inte kan ta del av tryckt material, tillsammans med det gemensamma europeiska larmnumret 112 (direktiv 2009/136/EG), journumret 116000 för försvunna barn, journumret 116111 för barn och journumret 116123 för emotionellt stöd, jämte rätten till byte av operatör för fast eller mobil telefoni inom en arbetsdag, samtidigt som man behåller sina gamla telefonnummer, dvs. nummerportabilitet (direktiv 2009/136/EG).

För det andra är att nämna att Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec) (se förordning (EG) nr 1211/2009) skapar förutsättningar för samarbete mellan nationella regleringsmyndigheter och kommissionen och främjar bästa praxis och gemensamma metoder, varvid syftet är att skapa lämpliga villkor för blomstrande digitala nät och tjänster på EU-nivå. Samtidigt undviks inkonsekvent reglering som skulle kunna snedvrída konkurrensen på den inre telekommunikationsmarknaden. När det gäller spektrumförvaltning fastställs i det fleråriga programmet för radiospektrumpolitik politisk inriktning och politiska målsättningar för den strategiska planeringen och harmoniseringen av radiospektrum, för att säkerställa en fungerande inre marknad på de av unionens politikområden som inbegriper spektrumanvändning, t.ex. de som rör elektroniska kommunikationer, forskning, teknisk utveckling och rymden, transporter, energi och audiovisuella medier.

För det tredje söker den digitala agendan för Europa maximera den digitala ekonomins tillväxtpotential genom att främja digitala färdigheter och högpresterande datorsystem, samt genom digitalisering av industri och tjänster, utveckling av artificiell intelligens och modernisering av offentliga tjänster^[15]. I själva verket har det antagits nya bestämmelser om portabilitet för digitala tjänster, så att kunder som i sitt hemland betalat för innehållstjänster online kan komma åt dessa tjänster när de besöker något annat EU-land. Dessa bestämmelser kommer att börja tillämpas från och med den 1 april 2018.^[16]

---

[8]<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2016:119:FULL&from=SV>

[9]Inrättad med stöd av förordning (EG) nr 460/2004.

[10]Antagna texter, [P7_TA\(2013\)0103](#).

[11][COM\(2017\)0477](#).

[12]Plattformen finns tillgänglig på <http://ec.europa.eu/consumers/odr/> och ytterligare information finns på: http://ec.europa.eu/consumers/solving_consumer_disputes/non-judicial_redress/adr-odr/index_en.htm

[13]Denna plattform lanserades av kommissionen den 22 april 2015, i samarbete med det globala observationsorganet för internetpolitik (Global Internet Policy Observatory, GIPO).

[14]<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52016PC0289>

[15]Estlands premiärminister Jüri Ratas om det digitala toppmötet i Tallinn.

[16]<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52016PC0289>

EUROPAPARLAMENTETS ROLL

Europaparlamentet förespråkar en stabil och långtgående IKT-politik och har arbetat mycket aktivt med att anta rättsakter på området. Parlamentet har också oavbrutet bidragit till att fokusera på frågor om IKT genom en rad initiativbetänkanden, muntliga och skriftliga frågor, studier^[17], seminarier^[18], yttranden och resolutioner. Parlamentet har också efterlyst en bättre samordning av de nationella insatserna för utveckling av alleuropeiska tjänster samt EU-stöd till IKT-forskning och -utveckling^[19].

Europaparlamentet har påmint om att spektrum från den ”digitala utdelningen” bör användas för att alla EU-invånare ska få bredband utbyggt och betonat att det krävs fler åtgärder för att säkerställa allmänt utbredd och snabb tillgång till bredband samt digital kompetens och digitala färdigheter för alla medborgare och konsumenterna^[20]. Samtidigt har parlamentet med kraft ställt sig bakom teknikneutralitet^[21], ”nätneutralitet” och ”nätfrihet” för allmänheten i Europa, liksom åtgärder i fråga om tillgång till eller användning av tjänster och applikationer via telekommunikationsnät, med utgångspunkt i att medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter respekteras. Dessa åtgärder måste också säkerställa att leverantörer av internetjänster inte försämrar användarnas möjligheter att ta del av innehåll och applikationer och/eller utnyttja tjänster av valfritt slag^[22].

Parlamentet arbetar med att systematiskt befästa dessa garantier genom lagstiftning. Parlamentet går i bräschen för att få bort hindren på den digitala inre marknaden och modernisera EU:s telekommunikationsbestämmelser för dagens digitala och datadrivna produkter och tjänster, för att de europeiska tjänstesektorerna ska digitaliseras så långt som möjligt, så att vi får nya arbetstillfällen och nya möjligheter. Syftet är att stimulera gränsöverskridande handel, harmonisera digitala avtalsregler och åstadkomma gränsöverskridande pakettleveranstjänster till överkomligt pris, stödja det fria flödet av icke-personuppgifter och få till stånd enklare förfaranden för momsdeklaration. Parlamentet har därför förbättrat tillgången till uppgifter och överföringen av dem för alla genom att fastställa normer för nätneutralitet, harmonisera användningen av frekvensbandet 470–790 MHz, stödja gratis trådlös uppkoppling till internet i alla städer och byar (Wifi4EU), investera i högpresterande datormoln och forskningsmoln (det europeiska öppna forskningsmolnet) och avskaffa roamingavgifterna på EU:s territorium. Parlamentet har tagit initiativ till och slutfört viktigt lagstiftningsarbete med direktivet om åtgärder för att minska kostnaderna för utbyggnad av höghastighetsnät för elektronisk kommunikation^[23] och förordningen om

---

[17]<http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/0083c7a4db/Think-Tank.html#studies>

[18]<http://www.europarl.europa.eu/committees/en/events.html?id=workshops#documents>

[19] *Ubiquitous Development of the Digital Single Market*, en utredning som gjorts för Europaparlamentets utskott för den inre marknaden och konsumentskydd under 2013,

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507481/IPOL-IMCO_ET\(2013\)507481_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507481/IPOL-IMCO_ET(2013)507481_EN.pdf)

[20] EUT C 81 E, 15.3.2011, s. 45.

[21] Förordning (EU) 2015/2120, EUT L 310, 26.11.2015, s. 1.

[22] EUT C 153 E, 31.5.2013, s. 128.

[23] Direktiv 2014/61/EU, EUT L 155, 23.5.2014, s. 1.

elektronisk identifiering och betrodda tjänster för transaktioner på den inre marknaden, för att det ska gå lättare att bedriva elektronisk affärsverksamhet^[24].

Till detta kommer att parlamentet med framgång slutfört lagstiftningsarbetet om förbättrat uppgiftsskydd genom reformen av ramen för uppgiftsskydd och bestämmelserna om it-säkerhet^[25], samt genom att godkänna inrättandet av en europeisk IKT-säkerhetsram, varjämte parlamentet arbetat för att organisera IKT-certifiering i EU, främja investeringar i väsentlig industriell kapacitet för it-säkerhet, garantera fysiska personer ett effektivt skydd i samband med behandlingen av personuppgifter (direktiv (EU) 2016/680)^[26] samt skydda fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och det fria flödet av sådana uppgifter (förordning (EU) 2016/0679)^[27]. Den sistnämnda förordningen har till syfte att avhjälpa olika brister, nämligen bristande enhetlighet i genomförandet av uppgiftsskyddet i olika delar av unionen, rättsosäkerhet och allmänt spridda uppfattningar om att betydande risker kvarstår för fysiska personer, särskilt med avseende på användning av internet. Parlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter sade vid en omröstning nyligen ja till bestämmelser om respekt för privatlivet och skyddet av personuppgifter i elektroniska kommunikationer för att göra det lättare för affärsverksamheten.^[28]

Parlamentet övervakar noggrant kommissionens genomförande av färdplanen för strategin för den digitala inre marknaden och har därför antagit en resolution med titeln *Vägen mot en rättsakt för den digitala inre marknaden*. Parlamentet bedriver för närvarande i själva verket ett omfattande lagstiftningsarbete om förslag som lagts fram såsom uppföljning av strategin för den digitala inre marknaden och resolutionen *Vägen mot en rättsakt för den digitala inre marknaden*^[29], och tar där upp frågor såsom omotiverad geoblockering^[30], gränsöverskridande paketleveranser^[31], gränsöverskridande portabilitet för innehållstjänster online^[32], en översyn av förordningen om konsumentskyddssamarbete^[33], audiovisuella medietjänster^[34], avtal om försäljning av varor på nätet och annan distansförsäljning av varor^[35], och avtal om leverans av digitalt innehåll^[36].

Mariusz Maciejewski / Frédéric Gouardères
10/2018

---

[24]Förordning (EU) nr 910/2014, EUT L 257, 28.8.2014, s. 73.

[25]Direktiv (EU) 2016/1148.

[26]Direktiv (EU) 2016/680, EUT L 119, 4.5.2016, s. 89.

[27]Förordning (EU) 2016/679, EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.

[28]COM(2017)0010.

[29]Antagna texter, [P8_TA\(2016\)0009](#).

[30]COM(2016)0289.

[31]COM(2016)0285.

[32](COM (2015)0627 (Förslag till förordning om att säkerställa gränsöverskridande portabilitet av webbinnehållstjänster på den inre marknaden).

[33]COM(2016)0283.

[34]COM(2016)0287.

[35]COM(2015)0635.

[36]COM(2015)0634.

